PATVIRTINTA
Klaipėdos r. Dituvos Aleksandro Teodoro Kuršaičio pagrindinės mokyklos direktorius 2026 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. D1-131

KLAIPĖDOS R. DITUVOS ALEKSANDRO TEODORO KURŠAIČIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos r. Dituvos Aleksandro Teodoro Kuršaičio pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais. Aprašas reglamentuoja 5–10 klasių mokinių socialinę-pilietinę veiklą.

2. Socialinė-pilietinė veikla yra neatskiriama pagrindinio ugdymo dalis, siejama summokyklos tikslais, tradicijomis. Ji taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų mokinių kompetencijų ugdymo ir padeda jiems praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS
SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

4. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

4.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

4.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

4.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems, Mokyklos ir kitoms bendruomenėms, kurioms mokiniai priklauso.

III SKYRIUS
SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TURINYS

5. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

5.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai

prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti Mokyklos ir į įvairių nevyriausybinių organizacijų ir ne pelno siekiančių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

5.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslė, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenes konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

5.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiems ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

5.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausyti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairus socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

6. Siūlomos socialinės-pilietinės veiklos kryptys:

Pilietinė veikla	Pilietinių iniciatyvų organizavimas. Dalyvavimas pilietinėse akcijose. Veikla mokinių savivaldoje. Veikla miesto jaunimo organizacijose. Mokyklos atstovavimas visuomeninėje veikloje.

Socialinė veikla	Labdaros akcijų inicijavimas ir dalyvavimas jose. Savanoriškas darbas nevyriausybinėse organizacijose. Savanoriška veikla globos namuose, ikimokyklinio ugdymo įstaigose, kitose mokyklose, ligoninėse, senelių globos namuose, gyvūnų prieglaudose ir kt.
Kultūrinė veikla	Mokyklos, miesto, šalies ar tarptautinių kultūrinių renginių organizavimas, dalyvavimas ir (ar) savanorystė.
Sportinė veikla	Sportinių renginių, varžybų organizavimas, teisėjavimas juose. Kita savanoriška veikla sportinių renginių metu.
Ekologinė veikla	Parkų, kapinių žaliųjų plotų tvarkymas. Dalyvavimas kraštotyriniuose, ekologiniuose, aplinkosaugos projektuose bei akcijose.
Darbinė veikla	Kabinetų ir kitų patalpų tvarkymas. Dekoracijų ruošimas, salės apipavidalinimas, Mokyklos teritorijos priežiūra.
Kita veikla	Pagalba mokytojams, klasės vadovui. Savitarpio pagalba mokiniui. Darbas bibliotekoje. Įvairūs maketavimo darbai. Pagalba organizuojant Mokykloje apklausas, tyrimus ir juos apibendrinant. Mokyklos aplinkos puoselėjimas ir tvarkymas.

7. Socialinė-pilietinė veikla diferencijuojama pagal mokinių amžių:

7.1. 5-ų klasių mokiniai socialines-pilietines veiklas atlieka įgyvendindami grupines pačių sugalvotas arba Mokyklos pasiūlytas iniciatyvas bei projektus (pvz., organizuos jaunesniems mokiniams užsienio kalbos popietes ar pertraukas, padės stiprinti kalbos ar kitus įgūdžius kartu žaisdami žaidimus);

7.2. 6–8 klasių mokiniai jau gali vykdyti ne tik grupines, bet ir individualias iniciatyvas (pvz., organizuoti sveikos gyvensenos dienas ar sporto varžybas Mokykloje).

7.3. jaunesni nei 14 m. mokiniai socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti ir individualiai (nevyriausybinių ir ne pelno siekiančių organizacijų veiklą) už Mokyklos ribų, bet juos turi lydėti tėvai;

7.4. 9–10 klasių mokiniai – socialines-pilietines veiklas gali atlikti individualiai Mokykloje ir (arba) už jos ribų, įsitraukdami į įvairių organizacijų (nevyriausybinių ir ne pelno siekiančių organizacijų veiklą) siūlomas veiklas ar projektus (pvz., gali surengti šventę vietos gyventojams, pagaminti dovanėles pažeidžiamų grupių gyventojams ir per atsakingas organizacijas jas perduoti).

8. Jei mokinys konkursuose, varžybose, parodose, koncertuose ar minėjimuose dalyvauja kaip atlikėjas, žaidėjas ar pranešėjas, pateikus tai patvirtinantį dokumentą (1 priedas), ši veikla bus įskaityta kaip socialinė-pilietinė. Už tokio dalyvavimo faktą bus skiriama viena valanda. Mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, mokosi bendradarbiauti, siekti bendrų tikslų ir asmeninio tobulėjimo, būti socialiai aktyvūs.

9. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai gali atlikti ir per rudens, Kalėdų, žiemos, Velykų ir vasaros atostogas. Per vasaros atostogas, atliktas darbas bus įskaitomas į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti valandų skaičių, jei mokinys yra surinkęs reikiamą valandų skaičių iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos.

IV SKYRIUS
SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

10. Socialinę-pilietinę veiklą 5–10 klasių mokiniai turi atlikti pagal einamųjų mokslo metų Mokyklos Ugdymo plane nurodytą valandų skaičių. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla.

11. Socialinė-pilietinė veikla turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos.

12. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą Mokykloje atsakingi klasių vadovai.

13. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą Mokykloje vykdo socialinis pedagogas.

14. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma ciklišk ai: mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam augti ir tobulėti. Mokinys planuoja savo veiklas, jam padeda klasės vadovas.

15. Mokinys atlieka nusimatytas užduotis, reguliariai apgalvoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir Mokyklos bendruomenei, visuomenei. Pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys kartu su klasės vadovu įsivertina savo patirtį. Socialinės-pilietinės veiklos fiksuojamos elektroniniame dienyne.

16. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

16.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

16.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės vadovu bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

16.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

16.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

16.5. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus;

16.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas arba pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu;

16.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

17. Klasės vadovo pareigos, koordinuojant mokinių socialinę-pilietinę veiklą:

17.1. mokslo metų pradžioje supažindinti mokinius su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, organizuojamų konsultacijų dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo mokiniams atsiskaitymo tvarka;

17.2. paaiškinti mokiniams socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, Mokyklos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

17.3. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą;

17.4. individualiai ar grupėje konsultuoti mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domėtis, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis. Pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviesti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą. Jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už Mokyklos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip ten sekasi mokiniams;

17.5. įvertinti pokalbių trukmės poreikį, priklausomai nuo mokinių įsitraukimo, motyvacijos ir kitų mokymosi poreikių;

17.6. parinkti tinkamiausius metodus, būdus mokiniams reflektuoti apie atliktos socialinės-pilietinės veiklos rezultatus: kaip mokiniams sekėsi pasiekti nusimatytų tikslų, ko mokiniai išmoko atlikdami socialinę-pilietinę veiklą, ką sužinojo naujo apie save ir savo artimiausią aplinką, projektuoti būsimą socialinę-pilietinę veiklą aukštesnėje klasėje;

17.7. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

17.8. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir vertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių.

18. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui:

18.1. du kartus per mokslo metus susitinka su klasių vadovais ir aptaria socialinės-pilietinės veiklos organizavimo patirtis, kylančius sunkumus ir padeda juos spręsti;

18.2. vykdo socialinės-pilietinės veiklos fiksavimo elektroniniame dienyne priežiūrą;

18.3. ieško socialinių partnerių mokinių socialinei-pilietinei veiklai atlikti.

19. Mokyklos Direktorius:

19.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą, ar kitą asmenį;

19.2. sudaro sąlygas Mokykloje paskirtiems asmenims organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomuosius pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis Mokyklos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

V SKYRIUS
SOCIALINĖS–PILIETINĖS VEIKLOS ŽYMĖJIMAS, FIKSAVIMAS IR ATSISKAITYMAS

20. Mokiniams, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317 „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.

21. Socialinės-pilietinės veiklos atlikimą patvirtina elektroninio dienyno užpildyta „Socialinė-pilietinė veikla“.

22. Socialinės-pilietinės veiklos atlikimą už Mokyklos ribų patvirtina atitinkama įstaiga, pildydama mokinio „Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapą“ (1 priedas).

23. „Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapus“ pildo tie žmonės, kurie ją inicijuoja, organizuoja.

24. Socialinę-pilietinę veiklą elektroniniame dienyne fiksuoja klasės vadovas pagal iš mokinių gautus „Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapus“, dalykų mokytojai.

25. Mokinių „Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapai“ laikomi mokinių bylose.

26. Mokiniai metinę (per pusmetį turi surinkti 10 val.) įskaitą gauna surinkę ne mažiau kaip 20 socialinės-pilietinės veiklos valandų.

27. Iki kiekvienų metų gegužės mėn. 1 d. 5–10 klasių mokiniai su klasės vadovu aptaria socialinės-pilietinės veiklos vykdymą, jei trūksta valandų, aptaria veiklos vykdymo galimybes.

28. Mokiniams, kurie šios veiklos nevykdė ar turi mažiau valandų nei reikia, privalo surinkti mokinių vasaros atostogų metu.

29. Jeigu 5–10 klasės mokinys iki nustatyto termino neatlieka privalomos socialinės-pilietinės veiklos, jo kėlimo į aukštesnę klasę, papildomo darbo skyrimo arba palikimo kartoti ugdymo programą klausimas svarstomas Mokytojų tarybos posėdyje.

30. 8, 10 klasių mokiniams, neturintiems reikiamos socialinės-pilietinės veiklos 20 valandų, mokymosi pasiekimų pažymėjimai išduodami tik jas surinkus.

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSISOS NUOSTATOS

31. Klasių vadovai su Aprašu mokinius supažindina pasirašytinai.

32. Aprašu vadovaujasi Mokyklos klasių vadovai, mokytojai, pagalbos specialistai, bibliotekos ir kt. darbuotojai.

33. Mokslo metų pabaigoje daugiau nei numatyta valandų surinkusius mokinius klasės vadovas siūlo Mokyklos direktoriui apdovanoti padėkos raštais.

34. Aprašas viešinamas Mokyklos internetinėje svetainėje https://dituvos.lt

35. Aprašas gali būti keičiamas Mokyklos direktoriaus įsakymu.

_____

Klaipėdos r. Dituvos Aleksandro Teodoro Kuršaičio
pagrindinės mokyklos socialinės-pilietinės veiklos
organizavimo tvarkos aprašo
1 priedas

KLAIPĖDOS R. DITUVOS ALEKSANDRO TEODORO KURŠAIČIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS

20___–20___ M. M. APSKAITOS LAPAS

_____ klasės mokinio(ės) _____

Veikla (užpildyti kokią veiklą atliko, kur dalyvavo, ką veikė)	**Data**	**Valandų skaičius**	**Organizacijos, asmens atsakingo už veiklos organizavimą ir/ar vykdymą vardas, pavardė, parašas**
Pilietinė veikla			
Socialinė veikla			
Kultūrinė veikla			
Sportinė veikla			
Ekologinė veikla			
Darbinė veikla			
Kita veikla			

Iš viso valandų: _____

Data: _____ Klasės vadovas _____
(vardas, pavardė, parašas)